Súd:	Okresný súd Bratislava V
Spisová značka:	24C/239/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	1513223442
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mária Filová
ECLI:	ECLI:SK:OSBA5:2014:1513223442.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V v konaní pred samosudkyňou JUDr. Máriou Filovou v právnej veci navrhovateľky D.. V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., O. 9, zastúpenej JUDr. PaedDr. Ivanom Pecníkom, PhD., MBA, advokátom, Karloveská 3154/32, Bratislava, proti odporcovi J. V., nar. XX.X.XXXX, bytom B., E. 3, t.č. nachádzajúceho sa v Y. B., C. 5, B., o ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu vo výške 50.000,-€, takto

r o z h o d o l :

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke 50.000,-€ a nahradiť trovy právneho zastúpenia vo výške 2.888,23€, na účet právneho zástupcu navrhovateľky, vedený vo V., a.s., číslo účtu: XXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXX, do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť na účet tunajšieho súdu 1.-566,-€, titulom súdneho poplatku, do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným dňa 4.7.2013 sa navrhovateľka prostredníctvom právneho zástupcu domáhala, aby súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 50.000,-€ titulom nemajetkovej ujmy, ktorej sa domáhala v rámci ochrany svojich osobnostných práv. Svoj nárok zdôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava V bol odporca uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví v jednočinnom súbehu s trestným činom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, na tom skutkovom základe, že dňa 9.11.2002 viedol v Bratislave po Jantárovej ceste osobné motorové vozidlo zn. Audi A6, EČV: BA XXX HH a neprispôsobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, na zľadovatenej ceste dostal šmyk a prešiel do protismeru, kde čelne narazil do oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. Škoda Forman, EČV: BA XXX FH, ktoré riadila vodička U. vozidlo tlačil pred sebou, následkom čoho do neho zozadu narazilo vozidlo Peugeot 405, EČV: BA XXX CL, ktoré riadil vodič K. L.. Pri dopravnej nehode utrpela posádka vozidla Škoda Forman - vodička U. X., spolujazdec sediaci na pravom prednom sedadle P. U. a spolujazdec sediaci na ľavom zadnom sedadle J. Q. rozsiahle ťažké zranenia, ktorým na mieste nehody podľahli, spolujazdkyňa sediaca na pravom zadnom sedadle I. O. zranenia, z ktorých sa liečila 5 týždňov. Vodič vozidla Peugeot 405 K. L. zranenia neutrpel, jeho spolucestujúce L. Q. a K. U. utrpeli ľahké zranenia bez práceneschopnosti. Odporca mal v čase nehody v dychu 0,46 mg/liter alkoholu, čo zodpovedá 0,96‰ alkoholu v krvi. Navrhovateľka si riadne a včas uplatnila v trestnom konaní nárok na náhradu škody - nemajetkovej ujmy vo výške 1.500.000,-Sk, súd v rozsudku odkázal navrhovateľku s nárokom na konanie o občianskoprávnych veciach.

Konaním odporcu došlo k neoprávnenému zásahu do práva navrhovateľky - matky nebohého J. Q., na ochranu osobnosti, konkrétne k zásahu do práva na súkromie ako jedného z čiastkových osobnostných práv fyzickej osoby, ktorému poskytuje ochranu §11 Občianskeho zákonníka. Rodinný život zahrňuje

okrem iného vzťahy medzi najbližšími rodinnými príslušníkmi, kde sa zaraďuje aj vzťah matky so synom. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život, a to mimoriadne významný, veľmi hlboký a nereparovateľný.

Navrhovateľka žila so svojím synom v spoločnej domácnosti, po rozvode s jeho otcom bol nebohý pre navrhovateľku jedinou mužskou oporou, prispieval na domácnosť finančne, boli si s matkou veľmi blízki. Navrhovateľka nečakanou smrťou syna stratila oporu v starobe, v čase nehody mal syn 23 rokov, v roku 1998 zmaturoval na obchodnej akadémii, následne absolvoval jednoročný jazykový kurz pre maturantov, ktorý ukončil štátnou skúškou. Nebohý mal nadanie na cudzie jazyky, ovládal angličtinu aj nemčinu, rád čítal, aj odbornú literatúru, venoval sa športu - plávaniu, splavovaniu, bicyklovaniu, korčuľovaniu, pôsobil v skautingu, jeho vášňou bola turistika. Navrhovateľka mala vo svojom synovi oporu, jeho náhla smrť zásadným spôsobom zasiahla do života navrhovateľky, nenávratne popretŕhala silné citové väzby, stratila možnosť ďalej rozvíjať rodinný život so synom, je ochudobnená o vzťah k dieťaťu, prišla o radosť, ktorú mohla prežívať so synom aj o radosť zo života. Nebohý si plánoval spolu so I. O., účastníčkou dopravnej nehody, založiť rodinu, navrhovateľka prišla aj o možnosť vychovávať vnúčatá a tešiť sa z nich. Synova smrť bola pre navrhovateľku silným negatívnym zážitkom, šokom, utrpela silnú citovú ujmu, spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva, šoku zo smrti svojho dieťaťa, túto skutočnosť spracovávala dlho a ťažko, dodnes stratu neprekonala, stratila zmysel života.

Pre navrhovateľku bola synova smrť zvlášť ťaživá, nakoľko zostala úplne sama. Dva roky pred predmetnou dopravnou nehodou, rovnako pri dopravnej nehode zomrela jediná sestra navrhovateľky V. O. aj s jej dcérou, neterou navrhovateľky M. O., rok pred úmrtím uvedených osôb zomrela matka navrhovateľky, otec v tom čase bol už dlhšie po smrti. Navrhovateľka stratou jediného syna stratila jedinú oporu, ktorú mala.

Odporca sa do dňa podania žaloby navrhovateľke neospravedlnil, napriek tomu, že mal k tomu veľa príležitostí, navrhovateľka sa zúčastňovala pojednávaní v trestnom konaní, nekontaktoval ju ani písomne ani prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Ku skutku došlo dňa 9.11.2002, obžaloba bola podaná na súd dňa 1.7.2004, súd prvého stupňa rozhodol dňa 24.4.2009, odvolací súd prvostupňové rozhodnutie potvrdil dňa 26.1.2012. V trestnom konaní nebolo zložité dokazovanie, pojednávania boli odročované pre opakovanú neprítomnosť odporcu, ktorý si nepreberal zásielky, pre účelové vyhýbanie sa trestnému stíhaniu bol odporca 31.12.2005 vzatý do väzby.

Protiprávnym konaním odporcu došlo k nenávratnej deštrukcii medziľudských väzieb medzi matkou a synom, ktoré tvorili základ a rámec súkromného života navrhovateľky, a tým k intenzívnemu zásahu do jej osobnostných práv, práva na súkromie a rodinný život. Následky protiprávneho zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, žiadna forma morálneho zadosťučinenia k tomu nepostačuje. Účelom finančného zadosťučinenia nie je kompenzácia straty syna, ale aspoň čiastočná kompenzácia emocionálnych útrap navrhovateľky, ktoré boli vyvolané smrťou jej syna.

Odporca sa písomnou formou k návrhu, osobne prevzatému dňa 16.7.2013, nevyjadril.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, výsluchom svedkov, oboznámením sa so spisom tunajšieho súdu sp.zn. 4T 40/2004, ďalším spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že prešlo jedenásť rokov od smrti syna, jej život sa nikdy nevrátil do pôvodných koľají, náhle stratila všetko, strata sa prejavila v rodinnom, spoločenskom, pracovnom živote, odišla jej okamžite energia, nič pre ňu nie je plnohodnotné. So synom žila v spoločnej domácnosti, jeho strata sa prejavila v jej osobnom živote, v synovi mala oporu, bol posledným bodom v jej živote, z najbližších príbuzných má už len synovca. Strata syna sa prejavila v pracovnom živote, podnikala ako záhradná architektka, po synovej smrti sa nevedela stýkať s ľuďmi, stratia záujem o odborný rast, nemala silu chodiť na výstavy. V osobnom živote sa utiahla do seba, stratila svoje záľuby,

mala depresie, chodila k psychológovi aj k psychiatrovi, psychické problémy pretrvávajú doteraz. Má tiež zdravotné problémy s imunitou, jej život sa zmenil po všetkých stránkach, zdravotnej, spoločenskej, sociálnej aj pracovnej. Nie je schopná stretávať sa s ľuďmi, syn bol jedinou rodinou, so svojou dlhoročnou priateľkou mali pokračovať do trvalého stavu, dievčina nehodu prežila, doteraz si nenašla partnera. Najhoršie psychické problémy mala prvý rok po synovej smrti, brala tri druhy liekov, nebola schopná normálne pracovať, finančne tratila. Aktivity v sociálnej oblasti znížila na minimum, predtým sa zúčastňovala seminárov a výstav, vzdelávala sa v odbore, všetky uvedené aktivity vynechala, čo malo negatívny vplyv na odborný rast a následne na finančné záležitosti. Prestala chodiť do spoločnosti, úplne stratila energiu, nemala silu cestovať, predtým robila turistiku a plávanie, všetky fyzické aktivity obmedzila. Požadovanú nemajetkovú ujmu berie ako kompenzáciu, keby syn žil, mala by istotu, že v budúcnosti ju doopatruje. K odporcovi nemá nenávisť, nechce pomstu, odpustila mu, ale jeho postoj nebol správny, nezúčastňoval sa pojednávaní, trestné konanie sa ťahalo deväť rokov.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že preňho veľa znamená, že mu navrhovateľka odpustila. Vie, že sa to nedá vrátiť späť, za to, čo urobil dostal nepodmienečný trest vo výške 7,5 roka. Chce sa navrhovateľke ospravedlniť aj teraz, urobil tak aj počas trestného konania. Na pojednávania sa nedostavoval kvôli zdravotným problémom, je onkologický pacient, doteraz sa lieči, posledné štyri roky má dobré výsledky, ochorenie ustúpilo, chodí na preventívne vyšetrenia. Požadovanú sumu nedokáže zaplatiť, nemá žiaden majetok, nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, dva roky je vo výkone trestu, nemá žiadne úspory, je zaradený do pracovného procesu, za čo dostáva cca 10,-€ mesačne. V súčasnosti nie je schopný navrhovateľke zaplatiť žiadnu sumu, súcití s navrhovateľkou, nevie, či existuje nejaká kompenzácia vo finančnom vyjadrení. Ospravedlnil sa všetkým pozostalým, nemôže urobiť viacej, nemôže navrhovateľke vrátiť synov život, finančné prostriedky poskytol len neplnoletému synovi po zomretej taxikárke, ďalšie peniaze pre ostatných pozostalých nemal. Počas trestného konania nepracoval, bral antidepresíva aj lieky na onkologické ochorenie, živila ho rodina, nemal možnosť nič navrhovateľke finančne nahradiť.

Z výpovede svedkyne Ing. L. X., zamestnankyne vo firme navrhovateľky, súd zistil, že po synovej smrti navrhovateľka značne utrpela v pracovnej oblasti, do nešťastnej udalosti bola veľmi aktívna, iniciatívna, všetko zariadila, vybavila. Potom všetky pracovné aktivity veľmi obmedzila, určitý čas vôbec nechodila do práce, uzavrela sa do seba, stratila pôdu pod nohami, poklesol záujem o prácu, úplne vypustila účasť na odborných seminároch. Finančne firma tratila, najviac sa to prejavilo v prvých dvoch až troch rokoch po nehode. V osobnom živote bola navrhovateľka spoločenský typ, zúčastňovala sa rôznych podujatí, potom sa utiahla do seba, málo komunikovala s okolím, stránila sa spoločnosti, mala psychické problémy. Pred nehodou chodila lyžovať a plávať, tieto aktivity tiež vypustila, rovnako návštevu divadiel a kina, doslova sa stránila spoločnosti iných ľudí. So synom mali dobrý vzťah, boli na seba citovo naviazaní.

Svedkyňa M. H. vypovedala, že s navrhovateľkou sa priatelia 25 rokov, poznali sa cez synov, ktorí sa kamarátili od desať rokov. V prípade navrhovateľky po synovej smrti sa zúžili kontakty pracovné aj sociálne. Prvé roky po nehode mala problémy ísť do práce, trištvrte roka nemala energiu pracovať ani silu na pracovné stretnutia. Predtým bola plná energie, stretávali sa na oslavách, navrhovateľka bola spoločenský človek, po nehode aktivity obmedzila na minimum, tiež obmedzila pracovné kontakty, potrebovala psychiatrickú aj psychologickú pomoc na zvládnutie situácie. Udalosť navrhovateľku zasiahla v pracovnom, osobnom živote, obmedzila ich vzájomné kontakty, mala problém nazbierať silu a vôbec vstať z postele. So synom mali dobrý a otvorený vzťah, rozumeli si a dôverovali, veľa aktivít robili spoločne, napríklad lyžovanie, bola na syna citovo naviazaná, vychovávala ho sama. Syn navrhovateľky bol chlapec plný energie, mal plány do budúcnosti, venoval sa žurnalistike, mal priateľku, s ktorou plánovali spoločnú budúcnosť.

Svedok K. H. uviedol, že syn navrhovateľky bol jeho kamarát, po jeho smrti nastala u jeho mamy zmena v sociálnych kontaktoch, mala dlho traumu, nemohla pracovať, neprišla ani na jeho svadbu, niesla to ťažko. Navrhovateľka úplne vypustila aktivity týkajúce sa spoločných výletov, bola uzavretá, menej chodila von, nemala záujem o kontakt s ľuďmi.

Z výpovede svedka X. O., synovca navrhovateľky, súd zistil, že navrhovateľke v priebehu troch rokov zomreli všetci najbližší ľudia, strata syna bola posledným klincom. Dovtedy aktívne fungovali ako rodina,

navrhovateľka organizovala rodinný život, bola spontánna, spoločenská, potom rodinné aktivity pre ňu stratili zmysel, prišla o najbližšieho človeka, zrútil sa jej celý život. Nastala zmena aj v pracovnej oblasti, navrhovateľka mala úspešnú firmu, venovala sa záhradkárskej činnosti, stratia motiváciu, firma poklesla výrazne z finančného hľadiska. Navrhovateľka sa venovala turistike a športovej činnosti, so synom chodili na výlety, poznávacie zájazdy, dovolenky, lyžovačky, tieto aktivity výrazne utlmila. Celú situáciu zhoršila aj dĺžka trestného procesu, ktorý trval cez desať rokov, všetci to považovali za obštrukcie a nedostatok spravodlivosti.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 24.4.2009, sp.zn. 4T 40/04, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.1.2012, sp.zn. 2To 104/2009, ktoré nadobudli právoplatnosť dňa 26.1.2012 bol odporca ako obžalovaný uznaný vinným, že dňa 9.11.2002 v čase o 3.50 hod., viedol v Bratislave po Jantárovej ceste, smerom na Starý Most, osobné motorové vozidlo zn. Audi A6 AČV: BA XXX HH, rýchlosťou 85,6 km/hod., v rozpore s ust. §15 ods. 1 a §4 ods. 3 písm. b/ zákona č. 315/1996 Z.z. neprispôsobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, na zľadovatenej ceste dostal šmyk a prešiel do protismeru, kde čelne narazil do oproti idúceho osobného motorového vozidla zn. Škoda Forman EČV: BA XXX FH, ktoré riadila vodička U. X. po Jantárovej ceste smerom na Bosákovu ulicu, vozidlo tlačil pred sebou, následkom čoho do neho zozadu narazilo vozidlo Peugeot 405 EČV: BA XXX CL, ktoré riadil vodič K. L. po Jantárovej ceste smerom na Bosákovú ulicu. Pri dopravnej nehode utrpela posádka vozidla Škoda Forman - vodička U. X., masívny opuch mozgu, trieštivé zlomeniny tvárových kostí vľavo, zlomeninu ľavej hornej čeľuste a kostí nosa, trhliny a krvácanie do medzirebrového svalstva v mieste zlomených rebier, trhlinu bránice vľavo s výhrezom žalúdka do dutiny hrudnej vľavo, priečnu zlomeninu hrudnej kosti, zakrvácanie do dutiny hrudnej, roztrhnutie srdcovnice, prekrvácanie steny pažeráka, puzdra ľavej obličky, obojstranné zlomeniny rebier, trhliny pravého pečeňového laloka, zlomeniny panvy vedúce k nezvratnému úrazovo-krvácavému šoku pri strate krvi z krvného riečišťa, ktorým na mieste podľahla, spolujazdec sediaci na pravom prednom sedadle P. U. utrpel ťažký opuch mozgu, krvácanie pod mäkké pleny mozgu v čelovokmennej oblasti vľavo, pomliaždenie hrudníka so zlomeninou rebier vľavo, pomliaždenie dolných lalokov oboch pľúc s krvácaním do dýchacích ciest a dutiny hrudnej obojstranne, krvný výron medzihrudia, pomliaždenie brucha s rozmliaždením tkanív sleziny, početné trhliny pečene s krvácaním do brušnej dutiny, trieštivú zlomeninu oboch kostí ľavého predkolenia, mnohopočetné oderky a rany na chrbtoch oboch rúk, pravého kolena a predkolenia, s následnou stratou krvi z krvného riečišťa, nedokrvenie dôležitých centier mozgu a ich zlyhaniu, ktorým na mieste nehody podľahol, spolujazdec sediaci na ľavom zadnom sedadle J. Q. utrpel opuch mozgu, obojstranné ložiská pomliaždenia lalokov pľúc, centrálnu trhlinu pravých pľúc, sériovú zlomeninu 2.-4. rebra, zlomeninu oboch kostí pravého predlaktia v zápästí, zlomeninu ľavej stehennej kosti, ktoré zapríčinili rýchly a nezvratný úrazovo-krvácavý šok s náhlym znížením objemu krvi v cievach, zlyhaniu srdcovej činnosti, ktorým na mieste nehody podľahol, spolujazdkyňa sediaca na pravom zadnom sedadle I. O. utrpela otras mozgu, roztrhnutie pravého laloka pečene, tržnú ranu ľavej polovice čela, pomliaždenie dolnej mihalnice ľavého oka, ľavého zápästia a mnohopočetné odreniny tela s dobou liečenia 5 týždňov. Vodič vozidla Peugeot 405 K. L. zranenia neutrpel a jeho spolucestujúce L. Q. a K. U. utrpeli ľahké zranenia bez práceneschopnosti. Obžalovaný mal v čase nehody v dychu 0,46 mg/liter alkoholu, čo zodpovedá 0,96‰ alkoholu v krvi. Obžalovaný z nedbanlivosti spôsobil smrť viacerých osôb preto, že porušil dopravné predpisy, vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, inú činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku a takým činom spôsobil, čo aj z nedbanlivosti, inému ublíženie na zdraví a väčšiu škodu na majetku, čím spáchal trestný čin ublíženia na zdraví podľa §224 ods. 3 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa §201 písm. d/ Trestného zákona, za čo ho súd odsúdil na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem a pol roka, so zaradením do prvej nápravnovýchovnej skupiny a uložil mu trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu desať rokov. Podľa §228 ods. 1 Tr. por. č. 458/2003 Z.z. súd zaviazal obžalovaného k náhrade škody poškodenej D.. V. Q. vo výške 862,25€, poškodenej O. U. vo výške 3506,84€, podľa §229 ods. 2 Tr. por. č. 458/2003 Z.z. súd odkázal poškodené V. Q. a O. U. so zvyškom nároku na náhradu škody na konanie o občianskoprávnych veciach.

V odôvodnení vyššie uvedeného rozsudku súd konštatuje, že pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu prihliadol na stupeň spoločenskej nebezpečnosti spáchaného činu, ktorý je v danom prípade mimoriadne vysoký a spočíva v záujme spoločnosti na dodržiavaní pravidiel bezpečnosti cestnej premávky, nakoľko obžalovaný trikrát porušil dôležitú povinnosť uloženú mu v zákone o premávke na

pozemných komunikáciách, a to rýchlosť jazdy, jazda v protismere a jazda pod vplyvom alkoholu. Ďalej súd prihliadol na spôsob spáchania trestného činu, ak aj na následok trestnej činnosti, ktorým je smrť troch ľudí a ťažké zranenie jednej z účastníčok dopravnej nehody, ako i na osobu obžalovaného, a to, že doposiaľ nebol súdne trestaný ani prejednávaný pre priestupky, ako aj na vážne zdravotné ťažkosti obžalovaného, a na možnosti jeho nápravy a prevýchovy.

Podľa lekárskeho nálezu F.. J. X., psychiatra, zo dňa 13.1.2014, navrhovateľka bola liečená na psychiatrickej ambulancii pre stredne ťažkú depresiu od roku 2002 do decembra 2013, liečená ako psychiatrom tak aj psychológom. Pacientka vyhľadala pomoc z dôvodu úmrtia syna, v klinickom obraze mala plne vyjadrenú depresívnu symptomatiku, nálada bola depresívna, prítomná anxieta, hypohedonia a hypobúlia, dyssomnia, somatizácia anxiety ako aj depresie. Pacientka bola nastavená na th antidepresívami.

Podľa §11 Občianskeho zákonníka /OZ/ fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa §13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa §13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods.1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa §13 ods. 3 OZ výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Právo na ochranu osobnosti prináleží každej fyzickej osobe, z hľadiska poskytnutia ochrany nie je významné, či neoprávnený zásah bol spôsobený zavinene alebo nezavinene, vedome alebo nevedome. Nevyžaduje sa ani vyvolanie následkov, stačí, že neoprávnený zásah bol spôsobilý vyvolať ohrozenie alebo narušenie chránených osobnostných práv fyzickej osoby. V rámci všeobecného osobnostného práva zákon poskytuje občianskoprávnu ochranu proti konaniam, spôsobilým objektívne privodiť ujmu na osobnostných právach dotknutého subjektu tým, že zasiahli do súkromia fyzickej osoby a dotkli sa života v rodine, vzťahov k inej osobe, s ktorou je v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu.

Občiansky zákonník umožňuje, aby v prípade, pokiaľ by nebolo postačujúce zadosťučinenie - satisfakcia odstránenia následkov neoprávnených zásahov ospravedlnením, náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku peňažnej náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, kritéria sú vecou voľného sudcovského uváženia, s prihliadnutím na všetky detaily a okolnosti, za ktorých ku neoprávnenému zásahu došlo.

Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy musí mať súd preukázané, že existujú okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa §13 ods. 1 OZ, najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti. Podmienky pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sú splnené v prípade neoprávneného zásahu do osobnostných práv, kedy sa nejaví dostačujúce zadosťučinenie podľa §13 ods. 1 OZ.

V danom prípade súd dospel k záveru, že ospravedlnenie odporcu a súdom vymeraný trest za jeho konanie, následkom ktorého navrhovateľka prišla o jediného syna, nie je primeraným zadosťučinením za zásah odporcu do osobnostných práv navrhovateľky, a to práva na súkromie. Do súkromného života

fyzickej osoby sa nesmie neoprávnene zasahovať a nesmie sa spôsobiť žiadna ujma, funkciou práva na súkromie je zabezpečenie súkromnej sféry fyzickej osoby do takej miery, aby nedošlo k jej narušeniu. Súčasťou súkromia v zmysle Ústavy SR je aj rodinný život konkrétnej osoby, teda každý má právo na ochranu svojich rodinných vzťahov voči iným fyzickým osobám, ktoré by zásahom do týchto vzťahov narušili súkromný život jedinca.

Smrť blízkej osoby jednoznačne predstavuje zásah do práva na súkromie dotknutej fyzickej osoby ako jedného z čiastkových osobnostných práv, ide o zásah veľkého rozsahu, ktorý sa prejaví vo všetkých oblastiach života a trvá dlhú dobu. Navrhovateľka stratou jediného syna utrpela negatívny zásah do svojho osobného života, náhle úmrtie najbližšieho človeka, keď v krátkom predchádzajúcom období tragicky prišla o ďalšie dve veľmi blízke osoby, znamenalo pre navrhovateľku stratu zmyslu života, stratu životnej energie, apatiu voči dovtedajším aktivitám spoločenského, rodinného, športového charakteru. Dlhodobo sa prejavili zdravotné problémy psychického charakteru, podrobila sa liečbe antidepresívami, musela vyhľadať odbornú pomoc psychiatra a psychológa, doteraz je v ambulantnej starostlivosti psychiatričky. Svedeckými výpoveďami mal súd za preukázané, že so synom mali veľmi pekný vzťah, založený na vzájomnom citovom previazaní, bývaní v spoločnej domácnosti a spoločných aktivitách, a tiež vzájomnej finančnej pomoci. Navrhovateľka utrpela značnú citovú a psychickú ujmu, smrť syna zasiahla jej osobný život nenávratným spôsobom, žiadne ďalšie zážitky ani prežité skutočnosti nemôžu nahradiť chvíle prežité s vlastným dieťaťom, zvlášť, ak majú spolu pekný vzťah, tak ako navrhovateľka so svojím synom. Nastal rozvrat rodinných vzťahov, navrhovateľka sa prestala zúčastňovať rodinných osláv, vyhýbala sa kontaktu s ľuďmi, zo spoločenskej a veselej osoby sa stala osoba utiahnutá, depresívna, nenávratná absencia synovej prítomnosti sa výrazne podpísala na zmene povahových vlastností navrhovateľky.

Úmrtie syna, zapríčinené konaním odporcu, sa negatívne prejavilo aj v pracovnej oblasti života navrhovateľky. Svedkyňa X. ako zamestnankyňa vo firme patriacej navrhovateľke vnímala citeľnú zmenu v pracovných aktivitách navrhovateľky, ktorá stratila záujem a chuť rozvíjať svoju firmu, dlhšie časové obdobie nebola vôbec schopná chodiť do práce, neskôr obmedzila svoju účasť na najnevyhnutnejšie úkony. Navrhovateľka stratila záujem o odborný rast, nezúčastňovala sa seminárov a výstav, firma upadala a utrpela finančnú stratu. Rovnako nastala zásadná zmena v spoločenskom živote navrhovateľky, dovtedajšie aktivity vynechala alebo obmedzila v značnej miere, úplne zanikli spoločné dovolenky, lyžovačky, turistika, chvíle strávené pôvodne v synovej prítomnosti.

Súkromie navrhovateľky stratou jediného dieťaťa utrpelo značný negatívny zásah vo všetkých oblastiach, odporca svojím konaním spôsobil narušenie osobnostného práva navrhovateľky, okolnosti, za ktorých k narušeniu došlo a intenzita zásahu, odôvodňujú nárok na priznanie nemajetkovej ujmy, len morálna satisfakcia podľa záverov súdu dostatočne postačujúca nie je. V odôvodnení trestného rozsudku bolo poukázané na mimoriadne vysoký stupeň spoločenskej nebezpečnosti trestného činu spáchaného odporcom, ktorý svojím konaním trikrát porušil pravidlá bezpečnosti cestnej premávky, keď jazdil rýchlejšie ako bola povolená rýchlosť v danom úseku, prešiel vozidlom do protismeru a viedol motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, následkom čoho spôsobil smrť troch ľudí, vrátane syna navrhovateľky. Odporca neoprávnene zasiahol do súkromia navrhovateľky, ktorá nenávratne stratila možnosť rozvíjať svoj vzťah so synom, došlo k deštrukcii medziľudských väzieb medzi matkou a synom, tvoriacimi do synovej smrti základ súkromného života navrhovateľky. V danom prípade nemajetková ujma nepredstavuje finančnú kompenzáciu straty syna, nakoľko stratu ľudského života nemožno vyjadriť peniazmi, avšak aspoň čiastočne môže zmierniť útrapy navrhovateľky spôsobené neoprávneným zásahom odporcu do osobnostného práva navrhovateľky na ochranu súkromia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., navrhovateľke ako plne úspešnému účastníkovi v konaní súd priznal náhradu trov konania, spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia za štyri úkony právnej pomoci po 526,13€ /prevzatie a príprava veci, písomné podanie žaloby, účasť na pojednávaniach 11.11.2013 a 20.1.2014/, jeden úkon za 263,06€ /porada s klientkou dňa 12.12.2013/ + režijný paušál štyrikrát 7,81€, jedenkrát 8,04€ + DPH podľa §13a ods.1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. d/, §16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právnych služieb v platnom znení. Osvedčenie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty právny zástupca navrhovateľky predložil, platiteľom dane je od 1.10.2012.

O povinnosti odporcu zaplatiť náhradu trov konania právnemu zástupcovi navrhovateľky súd rozhodol podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

O povinnosti odporcu zaplatiť na účet tunajšieho súdu 1.566,-€ titulom súdneho poplatku súd rozhodol podľa §148 ods. 1 O.s.p., vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľka bola v zmysle §4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch, v platnom znení, oslobodená od súdneho poplatku za podaný návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch písomných vyhotoveniach, na podpísanom súde. V odvolaní sa má okrem všeobecných náležitostí podľa § 42 ods. 3 O.s.p. uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom rozhodnutie súdu alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1,

- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a/,

- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O. s. p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Odvolanie podlieha poplatkovej povinnosti v rovnakej výške ako za podaný návrh.